2026/1233

12.6.2026.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/1233

od 11. lipnja 2026.

o utvrđivanju specifikacija zajedničke usluge adresiranja za europsko okružje jedinstvenog pomorskog sučelja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1239 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o uspostavi europskog okružja jedinstvenog pomorskog sučelja i stavljanju izvan snage Direktive 2010/65/EU ([1]), a posebno njezina članka 13.,

nakon savjetovanja s Odborom za olakšavanje digitalnog prometa i trgovine,

budući da:

(1) U kontekstu europskog okružja jedinstvenog pomorskog sučelja uspostavljenog Uredbom (EU) 2019/1239 deklaranti i pružatelji podatkovnih usluga (pošiljatelji) mogu ispuniti svoje obveze prijave zahvaljujući povezivanju sustava deklaranta s modulom sučelja za prijave jedinstvenih nacionalnih pomorskih sučelja.

(2) Modul sučelja za prijave razvijen je u skladu sa specifikacijama propisanima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/2790 ([2]) s ciljem tehničke interoperabilnosti i usklađenosti poruka za razmjenu podataka s jedinstvenim nacionalnim pomorskim sučeljima. Podaci za povezivanje moraju se prethodno ručno konfigurirati kako bi pošiljatelji mogli razmijeniti informacije s jedinstvenim nacionalnim pomorskim sučeljem putem modula sučelja za prijave. To je nužno i u slučaju promjene podataka za povezivanje. Uvođenjem zajedničke usluge adresiranja nastoji se olakšati automatsko konfiguriranje izravnog povezivanja iz sustava u sustav i tako riješiti taj problem.

(3) Zajednička usluga adresiranja trebala bi koristiti dinamičko otkrivanje kojim bi se omogućila fleksibilnost i prilagodljivost mrežama jedinstvenih nacionalnih pomorskih sučelja. Pošiljatelji bi u okviru zajedničke usluge adresiranja za započinjanje izravnog povezivanja podataka iz sustava u sustav između njihove pristupne točke AS4 i modula sučelja za prijave trebali moći automatski dohvatiti posljednje poznate podatke za povezivanje s modulom sučelja za prijave.

(4) Zajednička usluga adresiranja trebala bi maksimalno ograničiti potrebu za ljudskom intervencijom i tako proporcionalno smanjiti troškove i rizike od pogrešaka, što bi rezultiralo lakšom prilagodbom mreže u slučaju promjene podataka za povezivanje njezinih sudionika, kao što su informacije o krajnjoj točki i javni certifikat.

(5) Zajednička usluga adresiranja trebala bi se, radi interoperabilnosti i smanjenja troškova, temeljiti na tehnologijama i normama koje primjenjuje modul sučelja za prijave.

(6) Čvor središnjeg lokatora trebao bi sadržavati identifikatore sudionika i lokaciju čvorova izdavača te bi trebao biti smješten na središnjoj razini kako bi se ti podaci ažurirali u javnom sustavu naziva domena.

(7) Radi veće otpornosti usluge i smanjenja rizika od dosezanja jedinstvene točke kvara svaka bi država članica trebala imati vlastiti čvor izdavača koji bi trebao sadržavati sve potrebne podatke za povezivanje s odgovarajućim modulom sučelja za prijavu.

(8) Kako bi se prilagodljivost i fleksibilnost osigurala i za tijela država članica koja upravljaju jedinstvenim nacionalnim pomorskim sučeljima, države članice trebale bi moći u svojim čvorovima izdavača pohraniti podatke za povezivanje s pristupnim točkama AS4 pošiljatelja, umjesto da ih ručno konfiguriraju u svojem modulu sučelja za prijave.

([1]) SL L 198, 25.7.2019., str. 64. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj.
([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/2790 od 14. prosinca 2023. o utvrđivanju funkcionalnih i tehničkih specifikacija za modul sučelja za prijave jedinstvenih nacionalnih pomorskih sučelja (SL L, 2023/2790, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2790/oj).

(9) Kako bi adresa njihovih čvorova izdavača bila vidljiva korisnicima zajedničke usluge adresiranja te radi točnosti i dostupnosti te adrese u javnom sustavu naziva domena i sprečavanja da korisnici zajedničke usluge adresiranja otkriju uklonjene ili nepostojeće čvorove izdavača, države članice trebale bi moći registrirati, ažurirati i izbrisati podatke o svojem čvoru izdavača putem čvora središnjeg lokatora.

(10) Jedinstvena nacionalna pomorska sučelja su prekogranična digitalna javna usluga u smislu Uredbe (EU) 2024/903 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) („Akt o interoperabilnoj Europi”). Ovom se Uredbom uvode novi obvezujući zahtjevi koji se odnose na navedene digitalne javne usluge i stoga se na njih primjenjuje obveza procjene interoperabilnosti iz članka 3. Akta o interoperabilnoj Europi. U skladu s tim provedena je procjena interoperabilnosti, a izvješće o procjeni bit će objavljeno na portalu Interoperabilna Europa,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 1. Provedbene uredbe (EU) 2023/2790.

Primjenjuju se i sljedeće definicije:

(1) „dinamičko otkrivanje” znači mehanizam koji omogućuje pristupnim točkama AS4 pošiljatelja i modulima sučelja za prijave da automatski dobiju podatke za povezivanje kako bi započela izravna veza.

(2) „e-dostava” znači skup tehničkih specifikacija i normi za razmjenu elektroničkih poruka koji je sastavila Komisija.

(3) „čvor središnjeg lokatora” znači lokator usluge metapodataka (SML) koji je usklađen sa specifikacijama profila e-dostave ([4]) i omogućuje dinamičko otkrivanje putem javnog sustava naziva domena (DNS).

(4) „čvor izdavača” znači registar usluge objave metapodataka (SMP) koji je usklađen sa specifikacijama profila e-dostave ([5]) i sadržava podatke za povezivanje s modulima sučelja za prijave i pristupnim točkama AS4 pošiljatelja.

(5) „zajednička usluga adresiranja” znači usluga iz članka 2. točke 10. Uredbe (EU) 2019/1239.

Članak 2.

Funkcionalne i tehničke specifikacije, mehanizmi za kontrolu kvalitete te postupci za uvođenje, održavanje i primjenu zajedničke usluge adresiranja utvrđeni su u Prilogu ovoj Uredbi.

([3]) Uredba (EU) 2024/903 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2024. o utvrđivanju mjera za visoku razinu interoperabilnosti javnog sektora u Uniji (Akt o interoperabilnoj Europi) (SL L, 2024/903, 22.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).
([4]) https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/display/DIGITAL/SML+service.
([5]) https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/display/DIGITAL/SMP+software.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. lipnja 2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

UVOĐENJE, ODRŽAVANJE I UPOTREBA ZAJEDNIČKE USLUGE ADRESIRANJA

Zajednička usluga adresiranja sastoji se od čvora središnjeg lokatora, kojim upravlja i koji održava Komisija, i čvorova izdavača država članica, kojima one upravljaju i koje održavaju u skladu sa specifikacijama e-dostave.

Pošiljatelji mogu koristiti zajedničku uslugu adresiranja za započinjanje izravnog povezivanja podataka iz sustava u sustav između njihove pristupne točke AS4 i modula sučelja za prijave upotrebom dinamičkog otkrivanja umjesto ručnog konfiguriranja podataka za povezivanje s modulom sučelja za prijave u njihovoj pristupnoj točki AS4.

Za dohvaćanje podataka za povezivanje s modulom sučelja za prijave, pristupna točka AS4 pošiljatelja povezuje se s čvorom izdavača, koji pohranjuje relevantne podatke za povezivanje. Podaci za povezivanje s određenim modulom sučelja za prijave ili s pristupnom točkom AS4 pohranjuju se isključivo u jednom čvoru izdavača. Čvor središnjeg lokatora olakšava taj proces tako što upravlja čvorovima izdavača u javnom sustavu naziva domena i omogućuje dinamičko otkrivanje.

Umjesto ručnog konfiguriranja podataka za povezivanje s pristupnom točkom AS4 pošiljatelja u modulu sučelja za prijave, države članice mogu upotrijebiti svoje čvorove izdavača za pohranu podataka za povezivanje s pristupnim točkama AS4 pošiljatelja.

FUNKCIONALNE I TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Čvor središnjeg lokatora

Čvor **središnjeg lokatora** ima sljedeće funkcije:

Oznaka	Ime	Opis
C1	Direktorij i pretraživanje mrežnih adresa	Čvor središnjeg lokatora djeluje kao središnji direktorij identifikatora modula sučelja za prijave i pristupnih točaka AS4 kao i identifikatora odgovarajućih čvorova izdavača te tako omogućuje njihovo otkrivanje u javnom sustavu naziva domena.
C2	Centralno upravljanje čvorovima izdavača	Čvor središnjeg lokatora registrira, ažurira i briše metapodatke o čvorovima izdavača u javnom sustavu naziva domena. Države članice moraju moći upravljati podacima svojih čvorova izdavača izravno putem sučelja čvora središnjeg lokatora za povezivanje sustavâ.
C3	Povjerenje i sigurnost	Čvor središnjeg lokatora omogućuje registraciju i komunikaciju samo putem čvorova izdavača s valjanim obostranim certifikatom protokola TLS (mTLS) koji je izdalo priznato i pouzdano javno certifikacijsko tijelo u skladu sa smjernicama e-dostave o digitalnim certifikatima.

Čvorovi izdavača

Čvorovi izdavača imaju sljedeće funkcije:

Oznaka	Ime	Opis
D4	Dostavljanje metapodataka	Čvor izdavača pohranjuje i na zahtjev modula sučelja za prijave ili pošiljatelja dostavlja podatke za povezivanje s pristupnom točkom AS4.
D5	Povjerenje i sigurnost	Čvorovi izdavača dostupni su na internetu uz valjani certifikat protokola TLS koji je izdalo priznato i pouzdano javno certifikacijsko tijelo u skladu sa smjernicama e-dostave o digitalnim certifikatima.
D6	Upravljanje zapisima	Čvor izdavača omogućuje upravljanje (registraciju, ažuriranje, brisanje ili migraciju) podacima za povezivanje s pristupnim točkama AS4 i modulom sučelja za prijave pohranjenima u tom čvoru. Ažuriranja povezana s tim informacijama i s čvorom izdavača za koji su potrebne izmjene u zapisima javnog sustava naziva domena sinkroniziraju se s čvorom središnjeg lokatora.

Javni certifikat sadržava barem sljedeće informacije:

Oznaka	Ime	Opis
E1	Informacije o krajnjoj točki	Tehničke adrese modula sučelja za prijave ili pristupnih točaka AS4 na koje se šalju poruke AS4.
E2	Javni certifikat	Certifikat od javnog povjerenja potreban za enkripciju poruka AS4.

MEHANIZAM ZA KONTROLU KVALITETE

Oznaka	Ime	Opis
L1	Evidentiranje i praćenje informacija	Čvorovi središnjeg lokatora i izdavača nude mogućnosti evidentiranja i praćenja u svrhu kontrole kvalitete.
L2	Postupanje s iznimkama	Čvorovi središnjeg lokatora i izdavača moraju moći otkriti i postupati s iznimkama i pogreškama te ih prijaviti kad na njih naiđu.